

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА»

Ступінь вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Спеціальність	<u>051 «Економіка»</u>
Освітня програма	Економіка підприємств та галузей національного господарства
Рік навчання	<u>2 семестр 3</u>
Форма навчання	<u>денна, вечірня, заочна</u>
Кількість кредитів ЕКТС	<u>5</u>
Мова викладання	українська

Лектор курсу

Контактна інформація лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи та розвитку, професор кафедри глобальної економіки Кваша Сергій Миколайович
globeeco@nubip.edu.ua
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2124>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

В умовах глобальних трансформаційних процесів об'єктивна необхідність державного регулювання розвитку сільського господарства зумовлена унікальними особливостями бо притаманні цій галузі, її місцем і значенням у забезпеченні продовольчої безпеки країни та житті суспільства. Як підтверджує зарубіжний і вітчизняний досвід, негативні наслідки нестабільності внутрішнього та зовнішнього середовища мають вагомий вплив на параметри розвитку сільськогосподарського виробництва. Існуючі проблеми значно ускладнюються кризовими явищами, які періодично виникають у розвитку вітчизняної та світової економіки. Це потребує поглиблення наукових досліджень щодо підвищення ролі й місця держави в регулюванні економічних процесів для упередження та запобігання можливості виникнення кризових явищ і забезпечення стабільного розвитку сільського господарства на довгострокову перспективу. Тому виникає потреба запровадження виваженого і системного підходу щодо розробки та реалізації державної політики, спрямованої на захист внутрішнього ринку за допомогою механізмів, які відповідають міжнародним принципам та нормам, і формування конкурентоспроможного, орієнтованого на експорт сільськогосподарського виробництва за рахунок ефективного використання земельних, трудових, інтелектуальних, матеріальних і фінансових ресурсів, впровадження інновацій, підвищення продуктивності праці та якості продукції, а також створення сприятливих умов для залучення державних і приватних інвестицій в сільське господарство.

В результаті важливим є формування системи знань з теорії, методології, методики та організаційних основ державного регулювання розвитку сільського господарства в ринкових умовах господарювання. Вивчення навчального матеріалу сприятиме підвищенню рівня загальноекономічної підготовки фахівців, формуванню в них навичок самостійного науково-аналітичного опрацювання проблем з позицій суспільних і державних потреб та інтересів. Засвоївши основи дисципліни, знаючи основні поняття цієї дисципліни, аспіранти зможуть розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань й професійної практики у сфері економіки в умовах глобальних трансформацій.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
Тема 1. Науково-теоретична база регулювання суспільного виробництва	2/2	Засвоїти основні наукові погляди на роль і функції держави в регулюванні економічних процесів та як суб'єкта макроекономічного регулювання. Вміти аналізувати ефективність за Парето. Розуміти базові еволюційні процеси розвитку наукових поглядів на роль держави в регулюванні. Знати базові аспекти етапів розвитку теорії регулювання економіки, сутність, види, класифікацію видів державної підтримки сільського господарства. Інструменти регулювання. Розрізняти інструменти регулювання попиту, пропозиції, організаційного характеру та зовнішньоекономічної їх діяльності.	Підготовка презентації або реферату. Відповіді на питання	
Тема 2. Концептуальні засади державного регулювання сільського господарства	3/3	Аналізувати заходи формування системи регулювання галузей агропродовольчого комплексу. Розуміти сутність інституційного середовища АПК, організаційні трансформації в аграрному секторі, поняття агропродовольчої системи. Розрізняти інструменти регулювання, цілі та критерії ефективності державного регулювання сільськогосподарського виробництва. Економіка доброту. Концепція надлишку виробника і споживача у стані рівноваги. Методологія кількісної оцінки державної підтримки сільського господарства в країнах Організації економічного співробітництва і розвитку.	Виконання тестового контролю Підготовка презентації або реферату	
Тема 3. Історичні аспекти реалізації державної аграрної реформи в Україні	3/3	Знати механізми трансформації державного регулювання сільського господарства при переході до ринку. Розуміти суть механізму бюджетного фінансування сільськогосподарського виробництва. Розрізняти механізми державної підтримки аграрного сектору економіки за допомогою спеціальних режимів і механізмів оподаткування, інституційної політики, системи управління сільськогосподарським виробництвом.	Відповіді на питання Підготовка презентації або реферату	
Тема 4. Державне регулювання ринків ресурсів в агропромисловом у виробництві та механізми їх й інструментарій	4/4	Знати базові аспекти співвідношення державного і недержавного регулювання. Розуміти фактори формування механізму регулювання ринків сільськогосподарської техніки, ринку мінеральних добрив і засобів захисту рослин. Державне регулювання інвестиційної діяльності та науково-технічного прогресу в галузі.	Підготовка презентації або реферату	
Тема 5. Структурна політика регулювання галузі	4/4	Вміти визначати суму дотації сільськогосподарському виробнику розраховується пропорційною частці сплаченої до бюджету суми ПДВ за видами діяльності, на які поширяються дотації в загальній сумі сплати податку на додану вартість за всіма видами діяльності. Розуміти інструменти, які використовуються в розрахунках і включають: особливий режим податку на додану вартість продуктів, який дозволяє сільськогосподарським виробникам повернати 100 % податку на додану вартість від продажу, єдиний податок для 4-тої категорії платників податків, який накладався за	Підготовка презентації або реферату Виконання тестів	

		вартістю оброблюваної землі та виключав необхідність сплати податків на дохід та майна (крім землі), виплати виробникам тваринницької продукції, прямі виплати по відсоткових платежах по кредитах, підтримка капітальних інвестицій в галузь тваринництва, мінімальні ціни, інтервенційні закупівлі.		
Тема 6. Інструментарій регулювання та тенденції розвитку торговельної політики членів СОТ	4/4	Здійснювати аналіз двосторонніх торговельних угод, аналізувати перспективи Доха-раунду. Перспективи України в умовах поширення протекціонізму. Розуміти специфіку сільського господарства у зонах вільної торгівлі ЄС із третіми країнами, визначати торговельні режими ЄС та України щодо сільськогосподарських товарів, аналізувати зовнішньоекономічні відносини між ЄС та Україною у сфері сільського господарства. Можливості захисту ринків чутливих сільськогосподарських товарів у ЗВТ з ЄС.	Відповіді на питання Підготовка презентації	
Самостійна робота				100
Лекцій				20
Практичних				30
Всього за курс				150

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної добросердечності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати, презентації та наукові доповіді повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням з деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	
74-89	добре	зараховано
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано